

ALEKSANDER ROZENFELD

ur. 1941; Tambów, Rosja

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL
Słowa kluczowe	PRL, krytyka czasów PRL-u, komunizm, donosicielstwo, kolaboracja z władzą, przyzwoitość, prawda

Przyzwoitość

Komuna nigdy nie była do przyjęcia i nie ma co tutaj deliberować, że byli tam przyzwoici ludzie, bo to jest idiotyzm. Było tam mendostwo, karierowiczostwo, cwaniactwo i nic poza tym. Można było być przyzwoitym człowiekiem i nie kosztowało to aż tak wielkiego wysiłku i wcale nie trzeba było iść na kolaborację z władzą. Mnie osobiście śmieszą takie próby usprawiedliwiania się, że ktoś zapisał się, bo myślał, że tam też są potrzebni przyzwoici ludzie. Większego kretyństwa w takim sformułowaniu już znaleźć nie można.

Nie można powiedzieć, że świat składa się wyłącznie z łajdaków i wyłącznie z ludzi przyzwoitych, jest jeszcze coś pomiędzy, niektórzy przyzwoici się łajdaczyli, niektórzy łajdacy stawali się ludźmi przyzwoitymi, więc ja tutaj nie oceniam. Ja jestem tylko bardzo radykalny w jednej kwestii i bronię tego jak okopów, mianowicie nienawidzę donosicielstwa i uważam, że to powinno zostać powszechnie potępione, żeby była jasność sytuacji. Dla mnie szalenie ważne jest mówienie prawdy, to jest dla mnie taki warunek sine qua non wolności człowieka. Człowiek musi umieć rozróżniać prawdę od kłamstwa i dla mnie niepojęte jest właśnie: „a, spuśćmy zasłonę milczenia”, niby z jakiej racji, niby dlaczego? My mamy taką zdolność usprawiedliwiania bliźnich, przede wszystkim siebie, ale i potem bliźnich. „No wiesz, takie były czasy”. Jakie były czasy? To bzdura. Dlatego ja, jak mówię na przykład o sześćdziesiątym ósmym roku, to mówię o przyzwoitych ludziach. W ogóle mówię o ludziach, a mało o sobie, dlatego że człowiek funkcjonuje w kontekście innych. Mówienie o sobie jest nieporozumieniem.

Życie byłoby na pewno o wiele prostsze gdyby ludzie umieli nazywać rzeczy po imieniu. A tak ludzie się boją, nie wiadomo dlaczego się boją. Ludzie są leniwi, a leniwość powinno być karane. Tak samo jak brak wyobraźni, nieumiejętność przewidywania skutków własnych czynów.

Data i miejsce nagrania	2009-08-20, Siedliszcze
Rozmawiał/a	Wioletta Wejman
Transkrypcja	Piotr Krotofil
Redakcja	Piotr Krotofil
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"